

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ
ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Περὶ τὴν ἐσχατιὰν τῆς Ἡλίδος εὕρεσκειται ὁ ὄδοιπόρος ἐν τῇ ἱερωτάτῃ τεμένει τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ἐν τῇ ἐντευκτηρίῳ τῆς Ρώμης, τοῦ κλέους καὶ τῆς καλλιτεχνίας τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἐν Ὀλυμπίᾳ. Ἡ ἱερὰ Ἄλτις εἶνε μικρὰ κοιλὰς διαρροομένη ὑπὸ τοῦ Ἄλφειοῦ καὶ τοῦ Κλαδίου παρὰ τὰς ὑπαιρέας τοῦ Κρονίου ὄρους καὶ περιδαλλομένη ὑπὸ χθαμαλῆς σειρᾶς λόφων. Ἐπὶ ἰσπεδωθέντος γραφικοῦ λοφίσκου κείται τὸ δαπάναις τοῦ εὐεργέτου Ἀνδρ. Συγγροῦ οὐχὶ μεγάλων διαστάσεων μουσεῖον, ὅπερ διαιρεῖται εἰς μίαν εὐροεῖαν αἰθουσαν, δύο ἐπιμίκεις ἐκατέρωθεν αὐτῆς, ἐν αἷς εἰσὶν ἐναποτεθειμένα συνερήματα ἀγαμάτων καὶ εἰκόνων καὶ τινες ἀνδριάντες ρωμαϊκῆς τέχνης ὡς καὶ λέβητες σαπφειρόχρους ἐκ τοῦ χρόνου, καὶ μίαν ἔτι μικροτέραν πασσῶν καὶ ἀκριδῶς ὄπισθεν τῆς μεγάλης. Ἐν τῇ πρώτῃ κείται ἐκατέρωθεν δύο παμιμέγιστα ἀετώματα τοῦ συντριβέντος ναοῦ, ὧν πολλὰ μέρη διατηροῦνται ἐν καλῇ καταστάσει, ἐν ᾗ μικρὰ γύψιναι ἀναπαραστάσεις δεικνύουσι τὸ ἀρχικὸν σχῆμα δλοκλήρων τῶν ζωοφόρων. Ἐπὶ τῶν τυχωμάτων τῆς Πύρας τῆς εἰσόδου εἶναι πρόσρημοίματι ἐπὶ τοῦ τοίχου αἱ ἀλληγορικαὶ παραστάσεις τῶν δώδεκα ἄθλων τοῦ Ἡρακλέους, συγκείμεναι ἐξ ἀσημάτων τινῶν τεμαχίων, ἀντικρὺ δὲ καὶ ἐπὶ λιθίνου στυλοδάτου ἵσταται τὸ θεῖον καλλιτέχνημα τοῦ Παιωνίου, ἡ «Νίκη», ἡ χλαμὶς τῆς ἱπποίας, ἣν συγκρατεῖ ὄπισθεν διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἡ θεὰ, νομίζει τις ὅτι ἀληθῶς δέρεται ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. Τὰ ἄνω ὅμως ἄκρα τοῦ ἀγάλματος εἶναι ἠκρωτηριασμένα. Ἡ δευτέρα μικρὰ αἰθουσα «Αἶθουσα τοῦ Ἐρμοῦ» ὀνομαζομένη, περιέχει τὸ ἀριστοτέχνημα τῆς ἀνθρωπίνης σμίλης, τὸν «Ἐρμῆν» τοῦ Πραξιτέλους. Ἐνταῦθα εὕρηται καὶ εἰδὼλον ἐν ᾗ χαράσσουσιν τὸ ὄνομα τῶν οἱ ἐπισκέπται. Ἐκτὸς δὲ τῶν ἄνω, ἡ πρὸς τὴν Ἄλτιν θεὰ εἶνε ἀπαραμίλλως γραφικῆ. Ὁ ὅμιλος τοῦ Ὀλυμπείου, τὸ Πελόπειον, τὸ Ἡραῖον, τὸ Φιλίππειον, τὸ Μητρήιον, οἱ Θησαυροί, ἡ Στοὰ τῆς Ἥχους, τὸ Στάδιον τῶν Ἀγῶνων, τὸ Ἀνάκτορον τοῦ καλλιτέχνου Νέρωνος, τὸ Λεωνίδειον, ἡ Παλαίστρα, τὸ Βουλευτήριον, τὸ Γυμνάσιον, τὸ Πρυτανεῖον, ὄλον τὸ προσκύνη-

μα τοῦ ἱεροῦ τάφου τῆς ἀρχαιότητος κείμεν συντεθλασμένον,

Ἡ Ὀλυμπία ἀπέχει τοῦ Πύργου 45 λεπτά σιδηροδρομικῶς. Τοπικὸς σιδηρόδρομος λειτουργεῖ τρεῖς φορές καθ' ἑκάστην.

Η ΜΟΝΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΛΑΥΡΑΣ

Ὁδ μακρὰν τῶν Καλαθρότων πρὸς τὰ Ν. Δ. εἰς ἀπόστασιν 45 λεπτῶν τῆς ὥρας κείμεν ἡ ἱστορικὴ Μοנὴ τῆς Ἁγίας Λαύρας ἐνθα τὴν 25 Μαρτίου 1821 ὁ Παλαιῶν Γιατρῶν Γερμανὸς ἔψωσε τὴν σημαίαν τῆς Ἐλευθερίας. Ἦτο δὲ ἡ σημαία αὕτη τὸ παραπέτασμα τῆς ὥρας Πύλης καὶ σώζεται ἐν τῷ θησαυροφυλακείῳ τῆς Μονῆς, ὡς καὶ τὸ κρανίον τοῦ Ἀυτοκράτορος Ἀλεξίου. Τὴν Μοנὴν ἐπυρσίλησεν ὁ Ἀγγύπιος Ἰσιμῆλ. Ἄλλ' ἀνηγέρθη πλησίον τῆς πυρποληθείσης Μονῆς ἡ Νέα ἐπὶ τῆς Βασιλείας Ὀθωνος, ἀριθμοῦσα 2) μοναχοῦς καὶ 3) καλογραφεῖς. Ἐντὺς τοῦ οὐκ ἔμμετος τῆς Μονῆς κατηρτίσθη ἀπὸ τινῶν ἐτῶν Μουσεῖον περιλαμβάνον ἀνεκτίμητα κειμήλια καὶ χειρόγραφα ταξινομηθέντα καὶ εἰς κατάλογον καταγραφέντα παρὰ τοῦ φιλολόγου Χρήστου Ἡλιοπούλου δικασάσαντος ἐπιμελῶς τὴν ἱστορικὴν περιουσίαν τῆς Μονῆς κατόπιν ἐργασίας συνεχοῦς καὶ ἀξίας μεγάλης εὐγνωμοσύνης.

ΜΟΝΗ ΜΕΛΑΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ

Ἐἰς ἀπόστασιν 2.30 τῶν Καλαθρότων κείμεν ἡ δικημοτέρα Μοנὴ τῆς Ἑλλάδος τὸ Μ. Σπήλαιον, ἐν ἣ σῴζεται εἰκὼν τῆς Θεοτόκου ἱστορικῆσα ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ.

Τὸ ὄνομα τῆς Μονῆς προήλθεν ἐκ τοῦ εὐρυτάτου σπηλαίου κατέμπροσθεν τοῦ ὀποῦ εἶχε ἐκτισμένη ἡ Μοנὴ, ἔχουσα 6) μ. πλάτος καὶ 30 μ. ὕψος, τὸ δ' ἀρχικὸν σπήλαιον ὕψος 100) μέτρων. Τοῦτο φραγλ' ἐν διὰ σανίδων, ὑποζηρέθη ἔνδον εἰς πολυάριθμα ἐπάλληλα θυμῆτις ἀποτελοῦντα ἡ ὀρόφους, οὗς περικλείει μέγας περίβολος μετὰ πυλῆς καὶ ἐκτεταμένοι κῆποι, οὗς ποτίουν ἀφθόνως τὰ ἐκ τοῦ βράχου καταρρέοντα ὕδατα. Ἡ Μοנὴ αὕτη ἰδρῦθη κατὰ τὸν 15. αἰῶνα ὑπὸ Συμεῶν καὶ Θεοδώρου τῶν